

ETICKÝ KODEX

ZAMĚSTNANCŮ A SOUDCŮ OKRESNÍHO SOUDU V PROSTĚJOVĚ

Prostějov
2014

O P A T Ě N Í č. 8/2014

**předsedy Okresního soudu v Prostějově sp.zn. Spr. 807/2014 ze dne 25.8.2014,
kterým se vydává Etický kodex zaměstnanců a soudců Okresního soudu v
Prostějově**

A)

ETICKÝ KODEX ZAMĚSTNANCŮ OKRESNÍHO SOUDU V PROSTĚJOVĚ

Preambule

- 1) Účelem Etického kodexu zaměstnance Okresního soudu v Prostějově (dále jen „Kodex“) je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování zaměstnance Okresního soudu v Prostějově (dále jen „zaměstnanec“) ve vztahu k veřejnosti, soudcům, ostatním spolupracovníkům a v boji proti korupci.
- 2) Smyslem Kodexu je vytvářet, udržovat a prohlubovat důvěru veřejnosti ve veřejnou správu.

Článek 1

Zákonnost

- 1) Zaměstnanec plní úkoly veřejné správy v souladu s ústavním pořádkem České republiky, se zákony a ostatními právními předpisy a s právem Evropské unie, jakož i s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.¹
- 2) Při plnění úkolů veřejné správy jedná zaměstnanec pouze v rozsahu zákonem svěřené pravomoci orgánu veřejné správy a řídí se interními akty řízení.²
- 3) Do práv osob zasahuje zaměstnanec v jednotlivých případech jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.³

Článek 2

Obecné zásady a profesionalita

- 1) Výkon veřejné správy je službou veřejnosti.⁴ Zaměstnanec vykonává veřejnou správu na vysoké odborné úrovni, kterou si prohlubuje průběžným studiem, s nejvyšší mírou slušnosti, porozumění a ochoty a bez jakýchkoli předsudků.
- 2) Zaměstnanec jedná korektně s ostatními spolupracovníky i se zaměstnanci jiných orgánů veřejné správy.

Článek 3 Nestrannost

- 1) Zaměstnanec dbá na to, aby jeho rozhodování bylo objektivní, nestranné a přijaté řešení bylo vždy v souladu s veřejným zájmem.⁵ Při rozhodování nesmí zaměstnanec preferovat osobní či skupinové zájmy, ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám. Zdrží se při výkonu práce také všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost jeho rozhodování.⁶
- 2) Při volbě nejvhodnějšího postupu zaměstnanec respektuje v mezích právních předpisů též koncepce, priority a cíle úřadu, jeho vnitřní předpisy a pokyny nadřízených vydané v souladu s tímto Kodexem.
- 3) Ve shodných nebo podobných případech jedná zaměstnanec tak, aby mezi jednotlivými postupy nevznikaly rozdíly.⁷
- 4) Zaměstnanec vystupuje vůči účastníkům právních vztahů tak, aby je neuváděl v omyl o jejich právech a povinnostech, informuje je srozumitelně; veškerá hodnocení provádí profesionálně, objektivně, bez emocí a bez sledování osobního prospěchu a v souladu s právem.

Článek 4 Zásady rychlosti a efektivity

- 1) Zaměstnanec vyřizuje pracovní záležitosti bez zbytečných průtahů ve stanovených lhůtách.⁸
- 2) Při plnění úkolů veřejné správy postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady.⁹

Článek 5 Střet zájmů

- 1) Zaměstnanec svým jednáním předchází situacím, ve kterých by byl vystaven možnému střetu svého soukromého zájmu a zastávané pracovní pozice a získal tak neoprávněný prospěch či výhodu pro sebe nebo někoho jiného.¹⁰

- 2) Zaměstnanec nesmí ohrozit veřejný zájem tím, že se bude odvolávat na svou pozici nebo funkci ve věcech, které nesouvisejí s plněním jemu svěřených úkolů při výkonu veřejné správy.
- 3) Pokud si zaměstnanec není jistý, zda jde o činnost slučitelnou s jeho podílem na výkonu veřejné správy, projedná záležitost se svým nadřízeným.

Článek 6 Zákaz korupčního jednání

- 1) Zaměstnanec nesmí v souvislosti s výkonem práce přijímat ani vyžadovat dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů v oblasti veřejné správy, objektivního hodnocení věci a nestranného rozhodování. Dary nebo výhody poskytované zaměstnanci zaměstnavatelem tímto nejsou dotčeny.
- 2) Zaměstnanec se v soukromém životě vyhýbá takovým činnostem, chování a jednání, které by mohly snížit důvěru ve veřejnou správu v očích veřejnosti, nebo dokonce zavdat příčinu k vydírání zaměstnance v důsledku jeho jednání v rozporu s právními předpisy nebo etickými normami.
- 3) Zaměstnanec se vyvaruje vztahů vzájemné závislosti a nepatřičného vlivu jiných osob, jež by mohly ohrozit jeho nestrannost.
- 4) Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení. Dále je zaměstnanec povinen bezodkladně oznámit nabídnutí, či získání neoprávněné výhody a dále postupovat podle jeho pokynů.

Článek 7 Nakládání se svěřenými prostředky

- 1) Zaměstnanec vynakládá, v souladu s právními předpisy, veškeré úsilí, aby zajistil maximálně efektivní a ekonomické spravování a využívání finančních zdrojů a zařízení, které mu byly svěřeny, jakož i služeb, které mu byly poskytnuty. S těmito svěřenými prostředky nakládá účelně, efektivně a hospodárně.

Článek 8 Mlčenlivost

- 1) Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s plněním úkolů veřejné správy, jež by mohly poškodit nebo ohrozit činnost zaměstnavatele.¹¹

- 2) Zaměstnanec je povinen zachovat mlčenlivost o osobních údajích nebo utajovaných informacích v rozsahu stanoveném právními předpisy, pokud není této povinnosti v souladu s právními předpisy zproštěn.¹²

Článek 9 Informování veřejnosti

- 1) Každý zaměstnanec poskytuje informace v souladu s právními předpisy. Informace o činnosti zaměstnavatele veřejnosti sděluje zaměstnanec, který je k tomu na základě rozvrhu práce soudu určen.

Článek 10 Politická nebo veřejná činnost

- 1) Zaměstnanec jedná při výkonu veřejné správy politicky nestranným způsobem.
- 2) Zaměstnanec nebude vykonávat takovou veřejnou činnost, která by mohla narušit důvěru občanů v jeho schopnost nestranně plnit úkoly veřejné správy.

Článek 11 Reprezentace

- 1) Zaměstnanec dbá na to, aby byl upraven a oblečen způsobem, který je adekvátní jeho práci a odpovídá vážnosti jeho úřadu (zastávané funkce).
- 2) Zaměstnanec jedná s každým ohleduplně, způsobem přiměřeným jeho sociálním schopnostem a komunikačním potřebám, a respektuje jeho osobnost. Veškerá jednání s dotčenými osobami vede zaměstnanec taktně a způsobem, který respektuje důstojnost těchto osob a zachování jejich dobrého jména.
- 3) Zaměstnanec svým jednáním a vystupováním podporuje důvěryhodnost a vážnost úřadu (soudu), zabraňuje vzniku korupce v podmínkách pracoviště.

Článek 12 Uplatitelnost a vymahatelnost

- 1) Kodex navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoníku práce a pracovním řádu. Zásadní porušování bude posuzováno jako porušení zákoník práce, resp. pracovního řádu, se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

Článek 13 Kontrola dodržování kodexu

- 1) Dodržování tohoto Kodexu je vyžadováno u všech zaměstnanců i soudců a každý vedoucí zaměstnanec je povinen plnění tohoto kodexu kontrolovat.

Článek 14 Závěrečná ustanovení

- 1) Zaměstnanec soudu dodržuje stanovené etické zásady, aktivně podporuje etické jednání a podílí se na vytváření protikorupčního prostředí. Uvědomuje si, že selhání jednotlivce v oblasti etiky má dopad na soud jako celek.
- 2) Poukáže-li zaměstnanec soudu oprávněně na neetické chování, nebude mít jeho jednání negativní důsledky v pracovněprávních vztazích.
- 3) Respektování zásad etiky je věcí profesionální cti zaměstnance soudu. Bez jejich dodržování a dodržování Kodexu nelze dostát profesionální povinnosti zaměstnance.
- 4) Toto opatření nabývá účinnosti dnem 25.8.2014.

Poznámky pod čarou:

- 1) § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
- 2) § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.
§ 38 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- 3) § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb.
- 4) § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.
- 5) § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.
- 6) Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).
- 7) § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.
- 8) § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.
- 9) § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.
- 10) § 303 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb.
- 11) § 303 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb.
- 12) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.
Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

B)

ETICKÝ KODEX SOUDCŮ OKRESNÍHO SOUDU V PROSTĚJOVĚ

Preambule

- 1) Účelem Etického kodexu soudce Okresního soudu v Prostějově (dále jen „Kodex“) je stanovení norem etického chování soudců. Mají sloužit soudcům jako vodítko a poskytnout soudnictví rámec a interpretační základ pro úpravu chování soudců. Jejich účelem je rovněž napomoci členům výkonných a zákonodárných orgánů, příslušníkům ostatních právnických profesí a široké veřejnosti lépe porozumět a podporovat soudnictví. Vycházejí z předpokladu, že soudci se za své chování zodpovídají příslušným nezávislým a nestranným orgánům a nenahrazují, ale doplňují stávající systém.
- 2) Kodex je založen na:
  - významu principu práva na spravedlivý proces zakotveného v mezinárodních dokumentech týkajících se lidských práv, ústavních a zákonných předpisech, právních zvyklostech, úmluvách o výkonu soudnictví a soudní praxi,
  - významu odborně způsobilého, nezávislého a nestranného soudního orgánu pro ochranu lidských práv, dodržování ústavnosti a právního státu,
  - významu řádného výkonu soudnictví pro výkon všech dalších práv,
  - významu důvěry veřejnosti v systém soudnictví a jeho morální autoritu a nezávislost v moderní demokratické společnosti,
  - nezbytnosti, aby soudci, jako jednotlivci i stav, chápali a ctili soudcovskou funkci jako projev důvěry veřejnosti a snažili se udržet a posílit důvěru v soudní systém.
- 3) Kodex vychází ze zásad chování soudce schválených na 15. Shromážděním zástupců sekcí Soudcovské unie ČR, Brno 26.11. 2005.

Článek 1 Nezávislost

- 1) Soudcovská nezávislost je pilířem právního státu a zárukou práva na spravedlivý proces. Soudce je povinen hájit soudcovskou nezávislost v osobním i profesním životě.
- 2) Soudce vykonává svou funkci nezávisle, na základě vlastního hodnocení skutečností a svědomitého výkladu a aplikace zákona. Nepodléhá žádným vlivům, zájmům, zásahům, nátlaku a výhrůžkám.

- 3) Soudce podporuje kontrolu plnění soudcovských povinností i vysokých nároků na chování soudců, směřujících k posílení důvěry veřejnosti v soudnictví, která je nezbytným předpokladem jeho nezávislosti.

Článek 2 Nestrannost

- 1) Nestrannost je základním předpokladem a znakem výkonu funkce soudce.
- 2) Soudce vykonává svou funkci vždy nestranně, nezaujatě a bez předsudků.
- 3) Při výkonu funkce i v osobním životě se soudce vždy chová způsobem, který neohrožuje důvěru odborné i laické veřejnosti, jakož i stran řízení, v jeho nestrannost. Vyvaruje se chování, které by mohlo vést k jeho vyloučení z projednávané věci.
- 4) Soudce se zdrží projevů, které by mohly ovlivnit výsledek řízení nebo vzbudit pochybnost veřejnosti o nestrannosti řízení, a to jak ve věcech, které osobně projednává, tak i v ostatních věcech. Se zástupci sdělovacích prostředků jedná otevřeně, při zachování požadavku nezávislosti a nestrannosti soudní moci.

Článek 3 Bezúhonnost

- 1) Bezúhonnost je nezbytným předpokladem řádného výkonu a důvěry veřejnosti v řádný výkon funkce soudce.
- 2) Soudce se chová tak, aby jeho chování nesnižovalo vážnost soudcovského stavu. Při plnění své funkce i v osobním životě se vyvaruje jednání, které by mohlo ohrozit jeho bezúhonnost a tím vážnost soudcovského stavu a podrobuje se omezením z toho plynoucím.
- 3) Důležitý je nejen samotný výkon spravedlnosti, ale i to, aby soudce svou bezúhonností a důvěryhodností přispíval k tomu, aby jeho rozhodnutí byla veřejností vnímána jako spravedlivá.
- 4) Soudce je oprávněn zakládat a být členem organizací sdružujících soudce nebo zastupujících jejich zájmy.
- 5) Při výkonu funkce soudce nepřijímá dary, výhody, či jiná plnění, která by mohla vzbudit dojem, že jsou poskytována v souvislosti s výkonem jeho funkce a nepřipustí, aby takové dary, výhody, půjčky či plnění přijímala osoba, která je vůči němu v postavení podřízeného, člena rodiny nebo s ním žije v domácnosti.

- 6) Soudce odpovědně vystupuje při správě vlastního majetku a majetku své rodiny a uzavírá jen takové závazky, jejichž plnění není na újmu řádnému výkonu soudcovské profese a své finanční záležitosti je povinen uspořádat tak, aby jich nemohlo být využíváno k nepřipustnému ovlivňování jeho, členů jeho rodiny a osob, žijících v jeho domácnosti. Soudce usiluje o to, aby stejným způsobem vystupovali i příslušníci jeho rodiny a osoby žijící s ním v jeho domácnosti.

Článek 4 Důstojnost

- 1) Důstojné vystupování při výkonu funkce i v soukromém životě je pro každého soudce samozřejmostí.
- 2) Soudce se při plnění své funkce vyvaruje nevhodného vystupování, projevů, i všeho, co by mohlo vzbudit takový dojem.
- 3) V řízení před soudem soudce vždy zachovává důstojnost a pořádek. Ke stranám řízení, jejich zástupcům, svědkům a dalším osobám se chová zdvořile, korektně a trpělivě. Stejné chování vyžaduje od stran řízení, zástupců, soudních osob, jakož i všech, kteří jsou mu podřízeni.
- 4) Zdvořilé a korektní vystupování je soudci vlastní i mimo řízení před soudem, zejména jedná-li se zaměstnanci soudu.
- 5) Při jednání se zástupci sdělovacích prostředků je soudce vstřícný a zdvořilý. Nepokládá-li osobní sdělení za vhodné, odkáže zástupce sdělovacích prostředků na příslušného tiskového mluvčího.

Článek 5 Rovnost

- 1) Zajištění rovnosti před soudem je základním předpokladem řádného výkonu funkce soudce.
- 2) Soudce se při své činnosti vždy vyvaruje jakéhokoli projevu diskriminace. Přistupuje stejně ke každému, ať již jde o strany řízení, svědky, příslušníky jiných právních profesí, zúčastněné osoby a jiné soudce.
- 3) Soudce zabrání zaměstnancům soudu a jiným osobám, které jsou mu podřízeny, aby ať již otevřeně nebo skrytě diskriminovaly osoby vystupující ve věci a nedovolí, aby takovým způsobem jednaly strany a zástupci stran řízení.

Článek 6 Odbornost

- 1) Odborná způsobilost a pečlivost jsou základními předpoklady pro řádný výkon soudcovské funkce.
- 2) Soudcovské povinnosti mají pro soudce přednost před veškerými jeho jinými profesními činnostmi. Soudce se rovněž věnuje i jiným úkolům, významným pro výkon soudcovské funkce a chod soudu.
- 3) Soudce soustavně prohlubuje své odborné znalosti, využívá možností odborné přípravy a dalšího vzdělávání nabízených v rámci soudnictví i mimo ně, sleduje též vývoj mezinárodního práva.
- 4) Soudce neopomíjí prohlubovat a rozvíjet i další své znalosti, zkušenosti a osobní kvality, které jsou důležité pro řádný výkon jeho povinností a pro jeho působení na veřejnosti jako významné osobnosti.
- 5) Soudce plní všechny své povinnosti podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Článek 7 Závěrečná ustanovení

- 1) Toto opatření nabývá účinnosti dnem 25.8.2014.

JUDr. Petr Vrtěl
předseda
Okresního soudu v Prostějově